

TINTINNIDAE Z SERII KOMINÓW TYLKOWYCH

MIKROORGANIZMY należące do grupy *Tintinnidae* nie były dotychczas znane z malmo-neokomu wierchowego Tatr Polskich. Wiadomy jest natomiast fakt powszechnego występowania tych form w malmo-neokomie niemal na całym obszarze dawnego oceanu Tetydy.

W polskich Karpatach wewnętrznych znane są one ze wszystkich serii Pienińskiego Pasa Skalkowego oraz z serii reglowej Tatr.

W serii wierchowej Tatr znany był dotychczas jedynie gatunek *Calpionella alpina* Lor. z rejonu Osobitej (Zachodnie Tatry Słowackie).

W sezonie letnim 1958 r. zebrałem próbki z profilu malmo-neokomu i urgonu serii autochtonicznej na północnych zboczach Kominów Tyłkowych nad źlebem Zeleźniak. Badania mikroskopowe wykazały w niektórych próbkach obecność *Tintinnidae*. Występują one w szarych wapieniach oolitycznych zaliczanych dotychczas ogólnie do neokomu. Wapienie te w badanym profilu występują na wysokości 1400 m n.p.m.

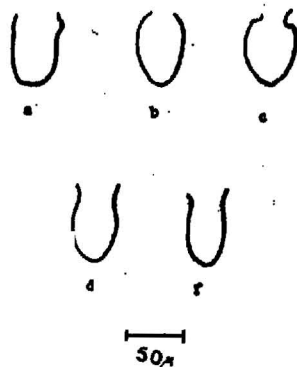
Stwierdziłem w nich występowanie czterech następujących gatunków: *Calpionella alpina* Lor., *Calpionella elliptica* Cadisch, *Calpionella* cf. *massutiniana* Col., *Tintinnopsella carpathica* Murg. i Filip. Najliczniej występuje gatunek *Tintinnopsella carpathica*. *Calpionella alpina* Lor. i *Calpionella elliptica* Cadisch wskazują na wiek tyton-berias. *Calpionella massutiniana* Col. znana jest od górnego tytonu do dolnego walanżynu włącznie. *Tintinnopsella carpathica* Murg. i Filip. zaś występuje od dolnego beriasu po dolny barrem.

Na podstawie tych gatunków wiek wapieni oolitycznych określić można na berias. Wiek malmo-neokomu serii wierchowej w masywie Kominów Tyłkowych określany był dotychczas, ze względu na brak

jakiegokolwiek fauny, jedynie na podstawie sukcesji litologicznej i położenia stratygraficznego między batonem a urgonem.

Badania mikroskopowe wykazały obecność jeszcze innych gatunków *Tintinnidae*, lecz stan zachowania tych form nie pozwala na dokładne oznaczenie paleontologiczne.

Fakt znalezienia w malmo-neokomie serii wierchowej Tatr Polskich tych paru gatunków *Tintinnidae* znacznie upraszcza nasze poglądy na temat warunków paleogeograficznych serii wierchowej w Tatrach na przełomie jury i kredy. Należy wyrazić nadzieję, że przyszłe badania pozwolą na stwierdzenie występowania *Tintinnidae* również w innych jednostkach wierchowych Tatr.

Tintinnidae z serii Kominów Tyłkowych.
a — *Calpionella* cf. *massutiniana* Col., b — *Calpionella elliptica* Cad., c — *Calpionella alpina* Lor., d i e — *Tintinnopsella carpathica* Murg. i Filip